

Малахова Світлана

канд. екон. наук, доцент

Шпик Наталія

канд. екон. наук, доцент

Львівський національний аграрний університет

Дубляни, Україна

ПРО ПЕРЕДАЧУ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКИХ ЗЕМЕЛЬ У ВЛАСНІСТЬ ОТГ

Децентралізація - передача повноважень та фінансів від державної влади якнайближче до людей - органам місцевого самоврядування.

Законодавче підґрунтя для докорінної зміни системи влади та її територіальної основи на всіх рівнях почало формуватися у 2014 році, після схвалення урядом основного концептуального документу - Концепції реформування місцевого самоврядування та територіальної організації влади. Після цього був затверджений План заходів щодо її реалізації, які дали старт реформі.

Перш за все, необхідно було внести відповідні зміни до Конституції України, які мали вирішити питання утворення виконавчих органів обласних та районних рад, реорганізації місцевих державних адміністрацій в органи контролю-наглядового типу, дати чітке визначення адміністративно-територіальної одиниці – громади, а також сформулювати пакет нового законодавства. Але, політичні обставини не дозволили Верховній Раді України прийняти подані зміни і уряд розпочав реформу в межах чинної Конституції.

За цей час вже сформований і діє основний пакет нового законодавства, впроваджуються першочергові законодавчі ініціативи. Йдеться про:

- Закони про внесення змін до кодексів України. Завдяки цим змінам відбулася фінансова децентралізація: місцеві бюджети за останні роки зросли на 165,4 млрд грн: з 68,6 млрд в 2014 до 234 млрд грн в 2018 році. Частка місцевих бюджетів у зведеному бюджеті України постійно зростає і на кінець 2018 року склала 51,5 % [2, 3].

- Закон «Про добровільне об'єднання територіальних громад». Дав змогу почати формувати спроможний базовий рівень місцевого самоврядування. Станом на початок лютого 2019 року створено вже 878 ОТГ. До складу цих ОТГ увійшли 4018 колишніх місцевих рад. 9 млн людей проживають в ОТГ. Такі темпи міжмуніципальної консолідації міжнародні експерти називають дуже високими. Закон також запровадив інститут старост в ОТГ, які представляють інтереси сільських мешканців в раді громади. В селах ОТГ працюють вже 786 старост, ще майже 1,7 тисяч осіб виконують обов'язки старост [4].

- Закон «Про співробітництво територіальних громад». Створив механізм вирішення спільних проблем громад: утилізація та переробка сміття, розвиток спільної інфраструктури тощо. Реалізується вже 325 договорів про співробітництво. Цим механізмом скористалися 1262 громад [5].

- Закон «Про засади державної регіональної політики». Державна підтримка регіонального розвитку та розвитку інфраструктури громад за час реформи зросла у 41,5 разів: з 0,5 млрд в 2014 до 19,37 млрд грн у 2018 році. 21 область прийняла рішення про створення Агенції регіонального розвитку, в усіх областях працюють Центри розвитку місцевого самоврядування, які в тому числі допомагають місцевій владі втілювати регіональні стратегії [6].

- Закон «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо децентралізації повноважень у сфері архітектурно-будівельного контролю та удосконалення містобудівного законодавства». Нові містобудівні повноваження отримали 100 міст, в тому числі - 12 ОТГ [7].

- Пакет законів щодо розширення повноважень органів місцевого самоврядування та оптимізації надання адміністративних послуг. Це дозволило делегувати органам місцевого самоврядування відповідного рівня повноваження з надання базових адміністративних послуг: реєстрацію місця проживання, видачу паспортних документів, державну реєстрацію юридичних та фізичних осіб, підприємців, об'єднань громадян, реєстрацію актів цивільного стану, речових прав, вирішення земельних питань тощо [1].

31 січня 2018 року на засіданні Кабінету Міністрів Уряд схвалив розпорядження щодо передачі земельних ділянок сільськогосподарського призначення державної власності у комунальну власність об'єднаних територіальних громад. Ця процедура займає чотири етапи: - клопотання ОТГ до відповідного головного управління Держгеокадастру про передачу земель; інвентаризація земель в межах ОТГ; реєстрація земельних ділянок у кадастрі; передача земель в комунальну власність.

Прийняте урядом рішення удосконалило механізм управління у сфері земельних ресурсів, дозволило чітко і прозоро формувати дохідну частину місцевих бюджетів в частині плати за землю. Це стимулює територіальні громади до добровільного об'єднання з метою формування спроможних органів місцевого самоврядування.

Очікується, що 2019 рік стане ключовим у питанні формування базового рівня місцевого самоврядування: до кінця року більшість існуючих малочисельних місцевих рад можуть об'єднатися, а отже стати спроможними перебрати на себе більшість повноважень, належним чином використовувати ресурси і нести відповідальність за свої дії чи бездіяльність перед людьми та державою, а до 2020 року 100 % українців житиме в умовах децентралізації.

Список використаних джерел

1. Державні сайти України. Децентралізація. URL : <https://decentralization.gov.ua/about> (дата звернення : 16.01.2019).

2. Закон України «Про внесення змін до Бюджетного кодексу України щодо реформи міжбюджетних відносин». URL : <https://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/79-19> (дата звернення : 16.01.2019).

3. Закон України «Про внесення змін до Податкового кодексу України та деяких законодавчих актів України щодо податкової реформи». URL : <https://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/71-19> (дата звернення : 16.01.2019).

4. Закон України «Про добровільне об'єднання територіальних громад». URL : <https://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/157-19> (дата звернення : 16.01.2019).

5. Закон України «Про співробітництво територіальних громад». URL : <https://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/1508-18> (дата звернення : 16.01.2019).

6. Закон України «Про засади державної регіональної політики». URL : <https://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/156-19> (дата звернення : 16.01.2019).

7. Закон України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо децентралізації повноважень у сфері архітектурно-будівельного контролю та удосконалення містобудівного законодавства». URL : <https://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/320-viii> (дата звернення : 16.01.2019).

8. Офіційний сайт Держгеокадастру України. URL : <http://land.gov.ua/z-1-liutohoderzhheokadastr-rozpochynaie-peredachu-silskohospodarskykh-zemel-do-vlasnosti-obiednanykh-terytorialnykh-hromad/> (дата звернення : 16.01.2019).

Миронюк Ольга

студент

Слободян Анна

студент

Кочин Катерина

студент

Науковий керівник: канд. пед. наук, доцент Строчаль В.П.

Національний університет біоресурсів і природокористування України
Київ, Україна

ПРОБЛЕМИ СТІЙКОСТІ ЗЕМЕЛЬНИХ РЕСУРСІВ В УМОВАХ ЛОКАЛЬНИХ ГОСПОДАРСТВ

Найважливішою ознакою стійкості антропогенно перетвореного ландшафту є його структура та, в першу чергу, співвідношення між агроєкосистемами і природними біогеоценозами. На думку В.В. Докучаєва (1883), структура агроландшафту повинна визначатися кліматичними, ґрунтовими умовами, а також біологічними особливостями основної оброблюваної культури, що спрощується в даному регіоні, тобто для агроландшафтів правильним є принцип "структура-функція". Проте до теперішнього часу відсутня методологія вирішення цих проблем.

Мета роботи передбачала проведення екологічної оцінки земельних угідь господарська «Ворзель» з визначенням їх екологічної стійкості. Для досягнення цієї мети необхідно було вирішити наступні завдання: зробити оцінку стану ґрунтового покриву за показниками родючості ґрунтів; визначити екологічний стан агроландшафтів господарства за співвідношенням угідь, розрахувати екологічну стійкість угідь; провести оцінку ґрунтового покриву в залежності від ступеня забруднення важкими металами.

Ступінь порушення екологічної рівноваги у реальному співвідношенні Р:ЕСУ визначається за допомогою модифікованої шкали, яка дає можливість з високим ступенем точності оцінити екологічний стан агроландшафтів у широкому діапазоні: від оптимальних параметрів пропорції Р:ЕСУ (<20:>80 %), властивих «еталонним» ландшафтам – до абсолютно неприйнятних (>70:<30 %), що відповідають катастрофічному стану сільськогосподарських земель (табл. 1) [3, 6].

Сумарний показник хімічного забруднення ґрунту важкими металами (Zc) розраховується як сума коефіцієнтів концентрації окремих поліютантів за формулою:

$$Zc = Kc1 + \dots Kcn - (n - 1)$$

де, Kc – коефіцієнт концентрації одного забруднюючого компоненту; n – кількість забруднюючих компонентів.

Коефіцієнт концентрації одного забруднюючого компоненту (Kc) розраховуємо за формулою: